

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Félévre . . . 8 frt. Egy óra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy [] centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A közigazgatási törvényjavaslat és polgári társadalom.

Fogarasz, 1891. április 9. é.

Tibád Antal a „Magyar Hírlap” 17-ik számában foglalt vezércikkében a municipálisták sebeit balzsammal iparkodik bekenni, hogy bár némileg a saját sebe érzékeny fájdalmát is enyhíthesse.

Igen jól tudjuk mi azt, hogy Tibád Antal szíve legalább is háromnegyedrészen a municipálistákhoz húz s sejtjük azt is, hogy Tibád Antal nem bánta volna, ha a Szalavszky-féle közigazgatási törvényjavaslat soha sem látja meg a napvilágot. Megvagyunk győződve, hogy nem bánta, ha a törvényjavaslatból sem úgy a hogy van sem pedig módosítva törvény nem lenne.

Tibád a cikkének második bekezdésében nagyon világos bizonyítékát adja annak, hogy a törvényjavaslat főhídjára azon körülményben rejlik, hogy általa „a polgári társadalom elzáratik azon erőforrásoktól, melyektől ez ideig a hatalom eszközözött, tehát azon eszközöket merítette, melyeknek segítségével magát a hivatalos társadalomban aequilibriumba tudta tartani.”

Nem kételkedünk: Tibád számot vetett magával és tisztában van azzal, hogy ezen nyilatkozatában mily nagy igazságot mondott. De ha tisztában van nyilatkozatának nagy horderejével, tisztába kell lennie azzal is, hogy a municipálisták a törvényjavaslatot már ezen az egy oknál fogva, sem úgy a hogy van, sem pedig módosítva el nem fogadhatják és ellene küzdenie kell utolsóig.

Ha a vármegyében a polgári társadalom megszűnend — a hogy, ha a közigazgatási törvényjavaslat törvénné válik meg is fog szűnni — annak helyébe lépni fog: a szoldateszka és a beamterizmus s a szép magyar alkotmány átváltozik egy rút jeges medvévé. Lesz fényeskedő katonák és hivatalnok, s azon kívül társadalom nélküli adófizető, megvetett, néma tömeg.

Mit gondol Tibád? Milyen tükre lesz akkor a vármegyének? A cikkéből ki lehet a sorok közt olvasni, hogy tudja mily szánalomra méltó helyzetbe fog a nemzet; de különösen a magyarság jutni, mely utóbbi eddig a vármegyében a polgári társadalom főerét képezte, s azért iparkodik is a cikkében javaslatba hozott I., II. és III. pontban összefoglalt módosításokban a helyzetet enyhíteni.

Mi municipálisták elismerjük Tibád Antal módosításaiban nyilvánuló jóindulatát; de azok árán a közigazgatási törvényjavaslatot el nem fogadhatjuk, az autonómiát fel nem adhatjuk, mivel minden oly koncepciót, melyben a meglévő önkormányzatunk gyengítése, nem pedig erősítése czéloztatik — ha az még oly jó indulatu is — vissza kell utasítanunk. Nekünk egy hajszálnyit sem szabad a még meglévő jogokból feladnunk, mivel az önkormányzatunk amugy is már meg van nyírálva annyira, hogy azt nem gyengítenünk, hanem üdvös valódi önkormányzati alkotmányhú reformokkal új életre kell hoznunk.

Ha Tibád Antal ajelzett cikkben férfiasan bevallja és önértzetesen megállapítja, hogy a közigazgatási törvényjavaslat által a polgári társadalom (és ebben pedig tökéletesen igaz van), tönkretétetik, legyen elég bátorsága bevallani és konstataálni azt is, hogy a törvényjavaslatot sem úgy a hogy van sem az eddig célba vett módosításokkal elfogadni nem lehet.

A magyar polgári társadalom megsemmisítése által megsemmisül a magyar nemzet kedve, a közügyek iránti ügybuzgalma, a nagyjai és a jövő iránti bizalma. Egyszerűen a katonák és a beamtereken kívül álló tömegből fog válni egy összezsugorodott automata.

K. S.

Törvényszéki jegyzők, mint vizsgálóbírák. A bírósági szervezeti javaslat szerint a büntvizsgálatokat az igazságtügyminiszter által kirendelt vizsgálóbírák fogják teljesíteni, azonban csekélyebb jelentőségű büntvizsgálatokkal a törvényszéki jegyzők is lesznek megbízhatók az illető törvényszéki elnökök által. Az igazságtügyminiszter — a „Jog” érteztése szerint — korlátozni fogja a törvényszéki jegyzők vizsgálóbírói hatáskörét, a mennyiben a személyes szabadság, valamint a házjog nagy érdekeinek biztosítása szempontjából a törvényszéki jegyzők sem vizsgálati fogságot. sem házkutatást nem lesznek jogosítva elrendelni. Ezek elrendelése kizárólag a vizsgálóbíróra lesz bízva.

Honvédezeredések és a közös hadsereg. Mint Bpestről értesítenek a honvédelmi miniszter felhívására csak tíz honvédezeredest jelentkezett arra, hogy a közös hadseregbe magasabb kiképzést végett átmenjenek. Jellemző, hogy a székesfehérvári ötödik honvédkerületből egyetlen egy ezredes sem jelentkezett. A miniszternek azon felfogását, hogy a honvédségnél az ezredesek a gyakorlati vezetéshez a megkívántató teret meg nem találják: a honvédezeredések maguk czáfolták meg. Érdekes az feljegyzés, hogy a jelentkeztettek legnagyobb része valamikor a közös hadseregben szolgált és azért lépett át a honvédségbe, mert törzstiszti előléptetésre nem számíthatott. S így inkább tündőleg mint ezredesek lépnek vissza a régi tiszti karba. A közös hadseregbe beosztott honvédek ezredesek szolgálatuk alatt honvédegyenruhát fognak viselni.

Politikai hírek.

A közigazgatási bizottság szombati ülésén az önkormányzati jogok érdekében több igen fontos elvi határozatot hozott. Így az évi költségvetés számát megszorító szakaszt megváltoztatta s jogot adott a közgyűlésnek, hogy ha tagjainak egy tizedrésze kívánja, rendkívüli közgyűlést hívasson egybe. Szabályozta és korlátozta továbbá az állami tisztviselők szavazati jogát a közgyűlésen s az állami tisztviselő elleni vizsgálat elrendelésében a közgyűlésnek végleges határozati jogot adott. E módosításokban részt vettek az előadón kívül Apponyi, Tisza István, Tibád Antal, Gulner Gyula, Miklós Gyula stb. A tárgyalás a 191. §-ig haladt.

Vármegyék sorsa. A közigazgatási reformjavaslat ama részeivel, a melyeket nem tartottak fenn a kiküldendő albizottság előzetes tárgyalásának, a jövő hét közepéig elkészült a képviselőház szakbizottsága. Ekkor aztán össze fog ülni az albizottság, hogy javaslatot dolgozzon ki a tisztviselői hatáskörökre vonatkozó rész (a törvényjavaslat első fejezetének második része és második fejezete) tárgyában. Valószínű, hogy az albizottság e hó 23—24-e tájáig készen lesz a munkálatával, melynek bizottsági tárgyalása ez előkészítés után természetesen nem fog sokáig tartani, úgy, hogy a törvényjavaslatra vonatkozó bizottsági jelentést május hó első napjaiban fogják benyújtani a háznak. Igen lényeges részeiben átdolgozott törvényjavaslat kerülvén a bizottság kezeiből a ház asztalára, okvetlenül szükséges lesz legalább is 8—10 napot engedni a képviselőknek a bizottsági előterjesztés tanulmányozására. Alig lesz ily körülmények közt lehetséges, hogy a ház maga pünkösdtől, mely a törvényjavaslat 17-ére esik megkezdhesse a törvényjavaslat tárgyalását. Beavatott körökben azt hiszik, hogy a fenforog körülmények között a reformtörvényjavaslatnak képviselőházi tárgyalása legalább is július hó közepéig el fog tartani.

Négyes szövetség. A »Kreuzzeitung“-nak római levelezője jelenti, hogy Nicotera a múlt héten Visconti-Venosta vezérlete alatt hivatalosan újjászervezte a »Cavour“-monarchisztikus pártot. Anglia, mely Crispivel nem tudott együtt működni, e párttal minden tekintetben egyetért, úgy, hogy a harmas-szövetség tényleg négyes szövetséggé vált.

Oroszország-Konstantinápolyban. A Hamb Nachrichten, a külpolitikai helyzettel foglalkozva, tulzottnak hiszi azt az aggodalmat, hogy Oroszország egyszerre csak a nyugat felől fog fordulni háborús szándékai felé. In-

kább megérjük azt — így szól a Ham. Nachrichten — hogy Oroszország, ha majd az európai viszonyok megengedik, egy szép napon 30—50 ezer embert küld le a Boszporusz partjaira, megszállja Konstantinápolyt és nyugodtan bevárja, hogy akad-e majd valamelyik nagyhatalom, a mely közbelépésre szánja magát, vagy pedig szó nélkül (?) veszik háborús szándékait.

Vizsoly Szerbia és köztünk. Monarchiánk és Szerbia között újabb politikai viszály van kitörőben. Szerbia életbeléptette az új fogasztási adó-törvényt minden tiltakozásunk dacára. Iparkodott ugyan e törvény legigazságosabb intézkedéseit némileg enyhíteni, de még mindig megmaradt az a jogtalanság, hogy e törvény törvény lett. Szerbiának ez az eljárása magyar és osztrák kormány körében igen rossz benyomást tett, úgy hogy a »Bud. Korr.“ értesítése szerint nincs kizárva az eshetőség, hogy Magyarország és Ausztria erőyes megtörő lépéseket fognak tenni jogos érdekeik megóvása végett, ha a szerb kormány továbbra is megmaradna álláspontján. A »Bud. Korr.“ megjegyzi, hogy nagyon helyes volna, ha a magyar kereskedők Szerbiával szemben minden kereskedelmi összeköttetés és különösen a hiteles körűl a legnagyobb óvatossággal járnának el.

Osztrák trónbeszéd.

Az osztrák reichsrath ülészakát szombaton délből — mint Bécsből távirják — ő Felsége nyitotta meg trónbeszéddel.

A trónbeszéd iránt főleg két irányban voltak a politikuskok nagy várakozással: a kereskedelmi tárgyalások és a béke állapottára vonatkozólag.

Főleg ez utóbbiról tett nyilatkozatok tettek nagy hatást, mert ő Felsége azon reményét fejezte ki, hogy a béke egy további évre (?) ismét meg fog óvatni.

A király mai trónbeszédében a kereskedelmi viszonyokról így nyilatkozott: kormányom buzgó fáradozik azon, hogy a külállamokhoz való kereskedelmi politikai viszonyainkat, amennyiben ez szükségesnek vagy kívánatosnak mutatkozik újabb szabályozza és e közben arra törekszik, hogy eme megállapodások lehetőleg egyszerre és hosszabb időre jöjjenek létre.

Ily módon tartós állapotokat akarunk teremteni, melyeknek uralma alatt az ipar és mezőgazdaság a fejlődés létfeltételeire fognak lelteni a termékeny munkálkodás óhaja és szükségének érzete.

Azután így folytatta: Nemcsak bennünket tölt el, hanem minden európai államban a békés együttélés vágya nyilvánul. Minden kormányról oly biztosításokat kapunk, a melyek a béke fenntartását fáradozásai leglényegesebb feladatának nyilvánítják.

Ez, valamint a barátságos viszony, melyben valamennyi hatalommal állunk feljogosít engem ama remények kifejezésére, hogy a béke éveinek sorozata, melynek a monarchia eddig örvendett, tovább fog tartani és meg fog adni önknek, hogy zavartalanul a rájuk váró munkának szentelhessek magukat. (E passusnál viharos bravók hangzottak.)

A trónbeszéd többi része felsorolja a benyújtandó javaslatokat.

Oroszország hadi lábón.

A londoni Standardnak Jassyból egy igen nagy feltűnést keltő tudósítást írnak: Egy utas, beutazta Dél-oroszországot az osztrák határ mentén s azt tapasztalta, hogy az európai sájt sokkal kevesebbre becsüli az összpontosított orosz csapatok számát a valószínűságnál, mert tényleg sokkal több van. — Oroszország déli kormányoságaiban oly impressziót nyert az ember, mintha egy hadsereg indulóban volna a harcra.

Az utolsó 3 hét alatt 6 új gyalogezredet, 3 lovasezredet szállásoltak el a Pruth fordulójánál. A Moldával szemben más délre fekvő helyeken barakokat építenek, még 8000 ember számára.

A két utolsó év alatt Oroszország csapatainak számát az osztrák határon 51 zászlóalj gyalogsággal, 48 lovasszáddal, 16 tüzérséggel szaporította a határőrség számát, mely szintén katonai szervezetet kapott, megkésztetett.

Az a feltevés, hogy Oroszországnak legalább négy évre lesz szüksége míg elkészül a véres nézet. Jól értesült személyek megvan-

nak arról győződve, hogy Oroszországnak már ez év végére vagy jövő év elejére teljesen elkészült.

Ha Ausztria-Magyarország nyugodtan fogja nézni, hogy az oroszlovasság, tűzország, és határőrök meg kétszereződnek, akkor egy szép napon igen kellemetlen meglepetés érheti. Az utolsó két hónapban negyvenkétezerrel szaporodott az orosz hadsereg az osztrák határon.

A berlini lapok a »Possener Zeitung“-nak Krotoschinből ápr. 7-ikéről kelt következő feltűnésteltő értesítést közlik:

Krotoschin, ápr. 7. A hivatalos »Krotoschiner Anzeiger“ jelenti: Mint éppen halljuk, két zászlóaljunk ma teljesen harcokszén az orosz határ felé vonul. Az osztrák zászlóalj már oda indult. Oka ennek az, hogy az orosz határon állomásozó katonák porosz hivatalnokokat minden ok nélkül lelőttek.

A »Vossische Zeitung“ erre megjegyzi: »Feltűnő, hogy eme április 7-ikéről kelt jelentés csak április 10-ikén reprodukáltatik anélkül, hogy a hivatalos lap ilyen közlése tovább terjesztetett volna. E hír szemellátó határolat félreértés. Gyakran mesélik, hogy porosz határhivatalnokok megsebesítettek, azért azonban még soha sem indítottak 3 zászlóaljat teljesen harcokszén a határra. A kormánynak kötelessége e hirt minden kétségkizáró módon visszautasítani.

Regale megváltás

Wekerle pénzügyminiszter most már néhány csekélyebb fontosságú költség kivételével az összes regale-megváltási igények fellett véglegesen határozott. Csak még 22 községnél, hol azonban vitás kérdés, hogy vajjon a községet vagy magánosokat illet-e a kártalanítás, mint ez például Újpestnél van kellett a megváltási összeg megállapítását függőben hagyni.

Összesen, ideértve a kincstári regalejogokat is, 223 és fél millió frt állapított meg Magyarországon regáljog megváltása fejében. Ezenkívül a pénzügyminiszter Horvátország részére kerek 16 és fél millió forintot állapított meg megváltási összegül.

A pénzügyminiszter most még azon korcsmárosok igényeit is, kik annak idején csak harmadosztályú kereseti adót fizettek és egyelőre feltétlenül elutasították, még egyszer át akarja vizsgálni, hogy esetleg azoknak kiknek igénye jogosultnak látszik, szintén kárpótást adjon.

Hasonlóképp megfognak vizsgálni ama földbirtokosok igényeit is, kik birtokukat a regalejog betudása mellett adták haszonbérbe, a nélkül, hogy regalejogvedelem címén külön jövedelmi adót fizettek volna — hogy ama földbirtokosok részére, a kik tényleg regalejjal is bírtak és az ennek következtében kapott magasabb bérleti összegért részben mégis csak fizettek valami adót, esetleg szintén állapítsák meg kártalanítás.

A regale-megváltás egész összege azonban akkor sem fog felülhaladni 240 millió forintot.

Vízvezeték Csatornázás Kolozsvárt.

II.

A fentebbiekben ismertettük főbb vonásaiban s röviden a létesítendő vízvezeték csőhálózat iránt beadott tervezeteket. Mind a három tervező helyesen oldja meg a pályázati feltételek által előírt azt a feladatot, hogy a város egész területére kiterjedőleg oly módon terveztesse a csőhálózat, hogy azt részletenként is lehessen foganatosítani, a nélkül, hogy a már elkészített rész a további fejlesztésnek utjában állana. A csőhálózat méreteit (átmérőjét) mindenik tervező a város egész területére kiterjedőleg s a népesség remélhető növekedésére való tekintettel állapította meg. A csövek átmérőjét illetően a Knuth- és Slich-féle tervezetek lényegben egymással megegyeznek, az eltérés csak is az hogy míg Knuth 275 átmérőjű csőtől 80 milliméter átmérőig lemenőleg alkalmaz csöveket, s ennél kisebbet nem. addig Schlick 274 millimétertől le 70 50, sőt 40 millimétert is alkalmaz. A Schwartz által projectált hálózat csövei jóval kisebb méretűek, vagyis 200 milliméter átmérőjűtől le 60 milliméter átmérőjűig.

Alólírottak tekintettel a lakosság számának várható növekedésére és az iparnak remélhető fejlődésére a jobb és biztosabb víz-kiszolgáltatás érdekében a nagyobb átmérőjű csöveket véljük alkalmaztatni.

Bár mindenik tervezet csőhálózata a keringés elve szerint van elhelyezve; s bár, mint fentebb is hangsúlyoztatott, mind a három terv a csőhálózatnak a jövőbeni fejleszt-

hetésére és kibővítésére való tekintettel van tervezve; mindazonáltal figyelembe véve azon előnyöket, a melyeket a főcsövek mellé vagy irányában fektetett mellécsövek a víz-kiszolgáltatás biztonsága szempontjából nyújtanak, továbbá figyelembe véve azt, hogy az elosztó csővezeték a szélesebb utcákban a víznél az egyes telkekre való bevezetését könnyebb és így olcsóbbá teszik és az utca-burkolatok nagymértű felszaggatását elkerülhetővé: ezeknél fogva alólírottak a Schlick-féle tervezetet ajánljuk a foganatosítás alapjául elfogadni.

A csőhálózatnak a város egész területére, vagy e területre, vagy e terület nagyobb részére való kiterjesztésével, a következő létesítmények állnak szoros kapcsolatban, úgy-mint:

1-ször, a víznyerő helynek kibővítése. Ezt a helyi viszonyok lehetőségei teszik s Klimm Mihály műegyetemi tanár úr a meg-ejtett próbák alkalmából a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr ő nagyméltóságához intézett és legelő emlitett véleményes jelentésében jelzi is a módot, a melytől itt előadni és arra kiterjeszkedni most időelőlttinek tartjuk, a mely szerint a kibővítés eszközöndő lesz. E tekintetből különben is még próba-átásokat és szivattyuzásokat lesznek meg-ejtendő.

Mivel azonban a jelenlegi szivattyutelep és a gőzgépek munka-teljesítménye nap-onkénti 1500 köbméter viz szolgáltatására vannak szerkesztve és e vízmennyiséget a vízszintes gyűjtő kut — a meg-ejtett próbák szerint — képes is szolgáltatni: ennél fogva mindaddig, míg a naponkénti vízfogyasztás az 1500 köbmétert túl nem haladja, a víz-gyűjtő csőhálózatot kibővíteni nem szükséges. Ez okból felesleges lenne a gyűjtőcsövet már most meghosszabbítani, azon 50 méter hosszúságra, a melyre ezt Knuth javaslatában ajánlja és a mely célra 2775 frtot számít.

2-ször. A szivattyutelep és a gépberendezés nagyboltításának kérdése szőnyegre fog kerülni, beható bírálat alá lesz veendő Knuth Károlynak azon javaslata, hogy a jelenlegi telep mellett egy második, vízerőre berendezett telep létesíttessék. Készséget nem szenved, hogy ennek lehetősége fennál s ezt létesítve az üzemköltségeknél nagymértű megtakarítások volnának elérhető.

Valóban csodálni lehet, hogy a már létező berendezésnél e kérdés behatóan nem tárgyalott.

3-szor. A magas medence (reservoir) kibővítése vagy még egy medence létesítése.

A jelenlegi medence szintén a napon-kinti 1500 köbméter vízfogyasztásnak megfelelőleg lett tervezve és megépítve, tehát itt áll az, hogy új medencére mindaddig, míg a vízfogyasztás naponta 1500 köbméter vizet túl nem haladja szükség nincs, mert e medence megfelelő. E medence azonban nem a legcélszerűbben helyeztetett el a mennyiben nem fekszik elég magasban arra, hogy ebből a magasságból fekvő városrészek is vizet nyerhetnének.

Nemcsak tehát a vízfogyasztás növekedése következtében de azon okból is szükséges leendő egy másik víztartót létesíteni, hogy magasságban fekvő városrészek is ellátassanak vízzel és a nyomási viszonyok a csőhálózatban kedvezőbbé tétessenek.

Hogy mikor lesz tényleg szükséges ezt az új víztartót megépíteni, azt az idő fogja megmutatni.

Midőn azonban az itt 1. 2. és 3. tétel alatt emlitett kibővítések szükségesek lesznek ajánljuk hogy e kibővítések fejenként és naponként 100 liter vízfogyasztás alapul vétele mellett eszközöltesse.

Az egész város területére kiterjedő körűl-beltől 29—30000 folyóméter hosszú csőhálózat kell számu tokokkal, tűz- és öntöző-csapokkal közutakkal felszerelve egy második medence építésével együtt 180,000-200,000 frtba fogna kerülni. A foganatosítást azonban 10—15 évi idő alatt lévén lehetséges eszközölni Kolozs-Monostor községet, melyet a Schlick gyár tervezte szintén felvett, a kombinációból természetesen kihagyván, a főkérdés egyelőre az első időszakban építendő hálózat költségének nagysága, a mely a csőkaliberek nagyságánál fogva a legtöbb kiadást fogja okozni. Ezen első létesítmény, ha a csőhálózat a városnak sűrűbben lakott részeire terjesztetik ki, mintegy 80000—100000 folyóméter hosszú csőhálózattal 60—70000 frtba fogna kerülni. Magától értetik, hogy a víz-hatóság által lesz megállapítandó hogy mely rosi utcák és terek vonassanak be ezen első létesítmény keretében.

A csőhálózat által szolgáltatott viznek az egyes telkekre (házakba) való bevezetését nézetünk szerint kötelezővé tenni nem lehet de ez nem is szükséges, miután meg vagyunk arról győződve, hogy a mint a lakosság általja és tapasztalja az ezzel járó előnyöket, a csőhálózat kiterjesztésével fokozott mérvben fogja a vizet telkekre bevezetni.

Hathatósan elő fogja ezt segíteni, ha a vízhasználati díjak mérsékeltek lesznek, de elő fogja segíteni az is, ha közkutakat földszámmal nem fogunk felállítani. Miután a kellő számban és helyeken felállítandó hydrancok (tűzcsapok) a tűzbiztonság követelményeit teljesen kielégítik nézetünk szerint közkutak csak ott volna felállítandók, hol előreláthatólag nincs kihatás arra, hogy a víz az egyes telekre bevezetessék s általában a hol a lakosság gyéresebb és szegényebb és vásártérreken.

A vizpazarlás megállítását végett a vizorák alkalmazását ajánljuk oly módon amint az Pozsony szab. kir. városban van berendezve.

A munkálatoknak vállalat után miként leendő bizottságra és a pályadíjak kiadására nézve, véleményünket alább lesz szerencsénk előterjeszteni.

Emke igazgató választmányi ülése.

Vidéki tagok élénk részvételével folyt le tegnap délután 3 órakor a városházban a havi rendes ülés. Gróf Bethlen Gábor elnök. Jelen voltak többek közt: gróf Béli Ákos alelnök, Sándor József főtitkár, Merza Lajos főpénztáros, dr. Csernátó Gyula, Szerey József (Budapest) és dr. Török István jegyzők, gróf Bethlen Bálint (Győr), gróf Bethlen Ferenc, dr. Concha Győző, Fejérvári Jenő (Sárvár), Gyöngyösi István (Dicső-szent-Márton), Horváth László (Segesvár), H. Gál Domokos (D.-sz.-Márton), Gázi József, Hory Béla, Kovács Gyula (Nagy-Enyed), Kovács János, dr. Papp Samu (Budapest), Szabó Sámuel, Téglás Gábor (Déva), Téglás István (Segesvár), Török Bertalan (N.-Enyed), dr. Vajna Vilmos, Velits Ödön (Torda), Vörös Sándor stb.

Gyűlés elején elnök bejelentette, hogy gróf Kornis Viktor, Kovács Ferencz apátplébános és ifj. Gáspár János irásban mentették ki elmaradásukat, egyezsime elnök ajánlatára a pénztár vizsgálatára kiküldeték Velits Ödön, Fejérvári Jenő és Török Bertalan.

A főtitkár havi jelentésében fölülte nagy ügyforgalomról referált. Kiemelte, hogy az erdélyi 1886-ban belépett tagoknak felszólítása foly, hogy az új ciklusra is az egyet kötelekben maradjanak. Kiment e hóban 1000 ilyen felszólítás. A direktorium tartott időközben márc. 21-én gróf Béli Ákos és ápr. 12. gr. Bethlen Gábor elnöklei alatt egy-egy ülést; az irodalmi szakosztály márc. 20-án, 6-án és ápr. 12-én Szabó Samu korelnöklei alatt és dr. Csernátó Gyula előadósággal egy-egy ülést. Evi közgyűlést tartottak az udvarhelyi választmányi id. Dániel Gábor és a fogarasi választmány Horváth Mihály főispánok elnöklei alatt. Id. Dániel Gábor nagyon szép elnöki beszédben méltatta az egyet működését, mely levélátára megőrizni határozott. Örömmel vétett tudomásul, hogy Szegeden és Szabadkán fiókalkitására készség nyíltánul s Kálly Albert főispán az ügy élére állásra felkérte. Használóképen örömdet bejelentésével a hét-falusi fiókkörnek közeli megalakulása Koós Ferenc megyei választmányi elnök buzgó vezetése alatt, mely célból a főtitkár is az alakuláshoz ki fog szállani. A fiókok közül kiemeltetett még a Deés városi, mely Róth Pál elnöklei alatt szervezett tevékeny életet él. A maros-újvári kör buzgó elnöke Juchó Ferenc elhunyt fölött a választmány részvétét jegyzőkönyvileg fejezte ki. Jegyzőkönyvi közönetek küldettek a kalocsai takarékpénztárnak, hogy immár ötszáz 100 forintos alapítványt tette; Náday Ferencnek szentesi vendégzereplésért. Viszont lelkes jegyzőkönyvi kivonat szavaztatott báró Bánffy Zoltáné, — Teleki Elíz grófnő marostordavármegyei

nőválasztmányi elnöknek, a márc. 14-én rendezett Emke estélyért, mely 1000 forintot jövedelmezett, a köszönetnek a grófnő elnökkel hivatalosan közlendőnek határozatván. Uj alapítók lettek a kézdí-vásárhelyi olvasó egyeslet és a debreczeni ügyvédi kar 100—100 forinttal; a debreczeni pinceszék táncszívalma 55 forint jövedelmezett.

Az Emke ügyvezetőségi bérház fedél alá kerülve, az épület külső díszítésére be-kértek mindazon törvényhatóságok czimerei, melyek területén az Emke-nek fiók választ-mánya alakult. Az unit egyház a múlt évi segélyekről szabályszerűen elszámolván a folyó évi segélyek folyósítottak.

Az ugynevezett Reiffais szövethetkek ügyében körirat ment a fiók választmányhoz. Uj erdélyi ipartanonc-iskolák ügyében kérés intéztetett a kultuszminiszterhez.

A magyar-orokéi iskola ügyében Koleszár Lajos a kalotaszegi kör titkára személyesen ben járván, az iskola építésének munkabevétele megállapított. Köszönettel vétett tudomásul, hogy Sombory Lajos az al-másvidéki kör elnöke a magyar-nagy-sombori iskolatelt saját költségére csinosan bekerítette stb.

Merza Lajos főpénztáros jelentése szerint az egyet március hóban bevett 2901 frt 77 krt, összesen 551457 frt 77 krt.

Első tárgyalás az ev. ref. segélyek ügye tárgyaltatott. Folyó hó 8-án d. e. 10 órakor találkoztak az ev. ref. igazgató-tanács és az Emke kiküldött ama bizottsági tagjai (egy-házi részről báró Báffy Dezső, Gyarmathy Miklós és dr. Sárkány Lajos, Emke részről Bartha Miklós, Sándor József és Merza Lajos, kiknek feladatuk volt az évek óta fenforgó differenciákat megoldani az egyesület azon kimerítő memorandumja alapján, melyet az igazgató választmány a március havi üléséből intézett az igazgató-tanács. Az Emke igazgató-választmány, miután egyházi részről kijelentett, hogy az egyetlet kinyilvánított és jogos óhajai teljesített fognak, örömmel vette tudásul az ügy végleges megoldását és a szabályszerűen igazolt helyekre a segélyek rendszeres és akadálytalan folyósítását ki-mondotta.

Ezután a folyó évi közgyűlés programja fogadtatott el, melyet a főtitkár a marostordamegyei és M.-Vásárhely városi vá-lasztmány nevében terjesztett elő. A fiók vá-lasztmány ugyanis előző nap ápril 11-én d. u. 3 órakor Marosvásárhelyt ülést tartott Györfi Pető és Kovács Ferencz apátplébános alelnö-kök elnöklei alatt kizárólag a tárgyalás. Az ülésen a központ részéről Sándor József főtitkár személyesen vett részt, jelen voltak: Bihari Sándor tanár, Bálint Dénis ny. pénz-ügyi tanácsos, Deák Lajos kir. tanfelügyelő, dr. Engel Imre városi főorvos, Gáspár Gyula kereskedő, Nagy Sándor pénztáros dr. Tur-nowszky Mór titkár és Vass Tamás ref. lel-kész. Ezek szerint végleg megállapítottot, hogy a fiók választmány, vármegyei és vá-rosi hatóság részéről közösen egy rendező bizottság alakították és a gyűlés szept. 6-án (vasárnap) nap lesz. — Az érkező vendégek előző nap, szept. 5-én reggel 6 óra 17 p-kor a gyorsvonattal indultak Kolozsvárról s 11 óra 17 perckor érkeznek M.-Vásárhelyre, mely alkalommal a főfogadás lesz. D. u. 5 óra 31 p.-kor egy másik rendes vonat érke-zvén M.-Vásárhelyre, ekkor is lesz kisebbszertű fogadás. Este ismerkedési estély. A vendégek és a podgyászok átvétele, a szállásjegyek rendbeszedése, bankett és koncert jegyek kiosztása végett Kocsárdig előre jönnek dr. Turnowszky Mór titkár és Nagy Sándor pénz-táros.

A közgyűlés szept. 6-án fél 11 órakor tartatik meg, melyen ünnepélyes két tárgy lesz a Kovács Sándor és Derzi János alapi-tók fölött tartandó két emlékbeszéd. Az elsőre dr. Bartók György nagyenyedi ref. lel-

kész, a másodikra Rédiger Béla nabédi unit. lelkész kéretvén föl. A közgyűlés után a ban-kett 2 órakor foly le. Este concert. Külön meghívót a sajátban közzétett általános meg-hívoknál kiadt az Emke fiók választmányok, a testvér és rokon-egyesületek kapnak: szemé-lyi egyes meghívóra senki sem tarthatigényt ellenben részt vehet szavazattal minden Emke alapító és rendes tag, ha esedékes kö-telezettségének eleget tett; hallgatóság ter-mészetesen külön fenntartott helyekre szíve-sen láttatik. Az egész közgyűlés rendezése kizárólag a rendező bizottság feladata lesz, az eddigi szokás szerint maga az igazgató vá-lasztmány is egyszerű vendég levén.

Az irodalmi szakosztály tett most je-lentést a kalauz ügyéről, miután Téglás Gá-bor szerkesztő e célból jött be Kolozsvárra, lázasan folytatott s nagy lelkesedéssel ké-szülő munkáját ezzel pár napra félbeszakítván. Ezek szerint a kalauz, melyhez erdélyi irók közül 30-nál többen hordották az anyagot, a legközelebbi idő alatt meg fog jelenni és pedig a szerkesztő által az irodalmi szak-osztályban felolvasott mutató részletekből kitetszőleg oly kitűnő földolgozásban, hogy messze felül fogja mulni az eddig legjobb Bieltz-féle német leírást.

Lelkesedéssel vétett tudomásul, hogy gróf Bethlen András földművelésügyi minisz-ter jelentékeny anyagi támogatást helyezte kiltatába egyet kérésére a kalauzhoz. — Az Emke daloskönyv pár hét múlva szintén el-készül, minek következtében bírálatul Boér Gergely, Pál Ferenc és Serly Lajos felké-rették; Deák Gerő szerkesztő a nagy odaadás-sal készített kéziratot röviden beüldeni je-leztvén. Az Emke olvasókönyv szerkesztése hozzákezdése ügyében Kozma Ferenc és dr. Török István szerkesztők még e héten érte-sítetnek.

Indítványt tett ezután az irodalmi szak-osztály a Magyar Tudományos Akadémiához intézendő átirat ügyében, mely szerint felkéri az egyesület a Magyar Tudományos Akadé-miát egy oly szakszerű tudományos forrás munkának pályázat után iratására, mely be-hatóan és okiratosán tárgyalja Erdély etno-grafiai multjához a történelmi emlékezet óta a jelenig. E munka célja, hogy forrás mun-kául szolgáljon jövőre a sajátjának, publicis-tikának, a népszerűítő iroknak, tankönyv-iroknak stb. Az egyet nem táplál kétséget a felől, hogy a Magyar Irod. Akadémia örö-mel fog az egyesület kérésének megfelelni s a szükséges áldozatokat kímélni nem fogja.

Az országos magyar iskola egyesület a közmtv. egyesületek szövetsége ügyében nyilatkozatra szólított fel az Emkét is, e kér-désben a választmány számára véleményes javaslatot készítésre kiküldetnek: gróf Bethlen Gábor, Bartha Miklós, dr. Concha Győző, dr. Csernátó Gyula, Merza Lajos, Sándor József és Szabó Sámuel.

A folyó évi segélyezésekre bejött fiók-választmányi és egyházi beadványok át tétet-ték H. Gál Domokoshoz, mint a segélyző bizottság elnökéhez azzal a határozattal, hogy a bizottság a május 12-ki ülésre javas-latát terjeszse elő.

A második nemzetközi ornithologiai kongresszusnak Budapesten f. év május 17-ikén tartandó ülésére az egyet meghívókatán képviselőül kiltüldetnek Kamermayer Károly a fővárosi választmány, Csató János az alsó-férmegyei választmány alelnökei.

Az udvarhelyi választmány és a gyergyóvidéki kör betérjesztési szabályszer-tű 25 százalékal felhasználása ügyében elfogad-tatnak és jóvá hagyatnak.

A kiküldött pénztárvizsgálók az egye-sület vagyonát a gyűlés folyamán megviz-sgálván, mindent a legeszebb rendben talál-tak.

A lelkes, egyetértő hangulatban lefolyt ülés 6 óra után ért véget.

Erdélyi-részi Kárpát-Egyesület választmányi gyűlése.

ápril 13.

E virágzó uj egyesület napról-napra megismosodva, szolgálja céljait. Tegnap tar-tott választmányi gyűlése is igen érdekes és látogatott volt.

A belügyminiszter az alapszabályokat ellátván megerősít záradékkal, kinyomatása kimondatott s ezzel kapcsolatban a közgyűlés előkészítése, mely tudvalevőleg máj. 22-én d. e. 10 órakor lesz, bizottság választatott.

Hankó Vilmos dr. az „Erdélyi-részi für-dők és ásványvizek leírása”-val elkészültvén, a kéziratot beküldötte az egyesületnek. En-nek következtében választmány a munka ki-adásával az elnökséget megbízta, utasítván, hogy előfizetési felhívásokat bocsásson ki, és a fürdőket még egyszer szólítsa fel a támo-gatásra. Együttal az anyáallam vármegyéihez is kérés intézését mondotta ki arra nézve, hogy a munka alapján a külföldi fürdőkre kimeni szokott közönség figyelmét az er-délyi-részi olcsó és kellemes fürdőkre irányít-sák. A vasuti állomások és kupék részére hir-detmények bocsátatnak ki, melyeken az er-délyi-részi fürdők utolsó vasuti állomásaikkal felsorolándók lesznek. E hirdetmények kifüg-gesztéséhez a kereskedelmi minisztertől enge-délyt kér az egyesület. Hankó munkáját elő-zőleg átnézték kiválóbb balneológusaink, kik egyértelműleg kedvezően nyilatkoztak arról.

Ezek után több kérés intézése határoz-tatott el. Így a földművelésügyi miniszterhez azért, hogy az egyesület tagjai részére a kinc-sztári erdészeti épületeket megszálló helyekről engedélyezze s hogy az erdővédeket a tagok kalauz gyanánt használhassák; a pénzügy-miszterhez, hogy a bányák meglátogatásánál és a kirándulásoknál a tisztai megszálló he-lyiségeket a tagok rendelkezésére bocsássa; a Kereskedelmi miniszterhez, hogy az uti kalauz részére a vasuti menetrendet, kedvezményes tur-retur jegyek minőségét és a kiránduló helyek megjelölését külön füzetben kiadni sziveskedjék és 1200 példányban bocsássa az egyesület rendelkezésére. E kérések személyes elintézésére Bethlen Bálint gróf elnök Buda-pestre fog utazni. A fürdőkörhöz szintén ké-rés intéztetik, hogy tekintettel arra, mikép az egyesület céljai közé első sorban a für-dők érdekeit előmozdítását tűzte ki, részesít-sék a tagokat, bizonyos számlai kedvezmény-ben és különös figyelemmel legyenek az iro-k-ra, kik nagy szolgáltatásokat tehetnek a fürdők érdekében.

Bejelentetvén, hogy a pénzügyminiszter hajlandó lenne a borvígyi fürdőt az egye-sület kezelése alá bocsátani kimondatott, hogy e szép jövőjű természeti szépségekben gaz-dag fürdőt az egyesület kezelés végett át-venni, intézkedni fog a szükséges befektetés részvények után egybejőjön és az igazga-tással megbizta Guzmán János ó-radnai bá-nyaigazgatót a választmányi tagat. Az ügy-nek a pénzügyminiszterrel leendő megbeszé-lésére gróf Bethlen Bálint felkérte.

Öngyilkos törvényszéki bíró.

Gyulafehérvár, ápril 11.

Tribusz Gusztáv pénteken lőtte meg magát. Ugyane napon délelőtt 10 óra tájban kapta meg Novák törvényszéki elnök azt a stírgyönt, a melyben Marosi országgyűlési képviselő értesítette Tribusz öngyilkossá-gáról.

A hír természetesen futó tűzként ter-jedt el a városban. A három kis gyermekkel, hátra maradt hitves, mindön férje halálát megtudta eszméletlenül rogyott össze.

Pedig az ő kezei is annyira reszketnek, hogy majdnem olyan hasznavehetetlenek mint a Ffolliottné kezei.

Azonban mégis lefekteti az öreg ladyt a dívánra, a vánkossokkal és shawlokkal gyor-san és gondosan kényelembe helyezi.

— Dorka — mondja Ffolliottné, a fiatal leánynak mind a két kezét megfogva — ne próbál meg kíméletes lenni irántam. Légy őszinte, Bryán szeret téged! Mit mondott neked?

— Azt mondta, hogy szeret — vála-szolja a leány.

— Ffolliottné úgy szorítja a kezét — mintha vaskapocsban volna.

— Igen; láttam az arcát és kiolvas-tam belőle. De azt kérdezem, hogy először történik-e ez? — Bizonyan nem — ugy-e.

— Midőn a ködben a község földjén megtalált akkor szolgált először.

— Ah! — És megkérdezted e tőle, hogy mi a szándéka?

— Kétkeltem benne — mondja Dorka mig forró könnyek peregnék le az orcáján; és aztán —

— És aztán — oh, Dorka! — és aztán?

— Megkért, hogy legyek a felesége. — Ez volt a szándéka!

Ffolliottné lehajlítja a fejét.

— Hála az égnek mondja halkan.

Dorka nem érti ötlet félre. Ez a két nő egymás karjába borul, megcsókolják és vi-gasztalják egymást, de egy igen fájdalmas elválásnak az árnya lebeg felettük; s a Sir Bryán nevét nem említik fel többé egymás-közt a régi könnyű gondatlan módorban.

— Ugy-e megengedi, hogy rögtön el-menjek? — sugja Dorka.

— Rögtön! — Oh, édes gyermekem, mit fog ez a szegény, bánatos öreg asszony

A folytonosan lehajtott fővel járó Tri-busz vizsgálóbíró zilált anyagi viszonyok áldozata.

A széles látkörű, nagy műveltségű bíró Bukarestben a követésnéll kezdte meg pá-lyáját, a hol azonban tekintélyes összegekre menő adósságokhamartult. Hogy a hinárból kimenekülhessen pályát változtatott és Gyula-fehérvárra neveztetett ki magát ügyésznek. Az adósságokat azonban itt sem volt képes törleszteni, sőt a mint beszél, olyan szabá-lytalanságot követett el, a melyek okán bün-tetésből ide Gyulára helyezték át.

Két év alatt ez a második eset Gyulán törvényszéki bíró lett öngyilkossá. Bartókynak, a nagynévre vergődött csabai sikkasztónak, ezuttal is példátlan szerencséje van; nem, elég, hogy Launer, ki rá vallhatott volna meghalt, most már Tribusz is csendes ember. „Az adatokat szálankint gyűjtöm össze, — mondotta csak nemrégiben is Tribusz — s a szembesítés alkalmával, egy csapásra töröm össze.” Most már ennek is vége. Azok a föl nem jegyzett adatok a sirba szállnak Tri-buszszal együtt.

A csabaiak különben szélteben beszélik hogy a vizsgálóbíró utóbbi időben olyan szó-rakozott volt, hogy a nagy raffineriával ren-delkező Bartókynak könnyen tul járt az eszén. Hivatala nagy rendetlenségben maradt vissza. Vannak régi csödtűgyek a melyek még mos-tanig sincsenek beiktatva.

A jobb sorsra érdemes bíró iránt vá-rosszerte nagy a részvét; — különösen min-den vagyonai segítség nélkül maradt nejét sajnálják, a ki férje gyulafehérvári dolgai miatt, nagy valóságossággal, még nyugdíjt sem fog kapni.

r. l.

Le vél.

Székely-Keresztur, ápril 8.

A „Dávid Ferencz Egyet” keresztur köri fiókja, ma, az áll. tanítóképző egyik nagy termében felolvasó ülést tartott. A hall-gatóságban Keresztur minden társadalmi osz-tályá felekezeti külömbéggel nélkül képvisele-volt. Vidéki papok és tanítók is szép szá-mal jelentek meg.

Először dr. Jankovich Pál tilt a felol-vasó asztalhoz. Tárgyalta: „az éneklés egész-ségtani szempontból” című kérdést. Minél egészségesebb a test, az ember öröme annál hajlandóbb, a sorssal inkább meg van elégedve, jobb a lelkiismerete. Lelke örömet mint fájd-almat dalban önti ki. Nincs nép, nemzet, mely előtt a dal, az ének ismeretlen volna. Példákat idéz e végre a vad népek, majd a zsidók, görög történetekből. Ez után szakava-tottan tárgyalja, hogy az éneklés az emberi test szervei közül melyiket veszi igénybe? Minő káros eredményeket veszélyes betegsé-geket idézhet elő? stb.

A második felolvasó Péterfi Mihály volt. A vallás-erkölcsi élet hanyatlásáról olvasott fel egy gondall összeállított munkát.

Megbotránkozással hallotta egy tanító szájból, hogy midőn gyermekeit imádkoz-tatja, előbb ostoba képet vág. Orvosságnak ajánlja, hogy a vallástánús vegyék ki a ta-nítók kezéből, s adják át a papoknak.

Bartók Ince zárta be a felolvasást, a „Felolvasásokról” című értekezésével.

ss.

AZ „ELLENZÉK TÁRCSÁJA”.

1891. Április 13

Az a leány.

Angolból fordította: Amica.

XVI.

(Folytatás.)

(46)

Hogy küldjem el elegendő és felhozható ok nélkül? Dorka, maga hagyjon itt bennünket a saját akarattal!

— El fogom intézni rögtön. És most megyek mondja a leány bátor hangon.

— Maga egy kő! — kiáltja Bryán, el-keseredve.

A lépcsőn léptek zaja hallszik, s valaki azt kiáltja:

— Dorka! Hol van Dorka?

— Mehetek? kérdi a leány, a szerelem sóvár tekintetével nézve az ifjura.

— És Bryán a féltékenységgel dühös démon-jának a hatalmában kellett, hogy legyen, hogy ezt a tekintet megadás nélkül kitudta állani.

— Mehet-e? kiáltja keserűen. Hát van-e nekem hatalmam maga felett? Nem vagyunk-e idegenek?

Ekkor elfordult a leánytól, kinyitja az ajtót és ott hagyja.

Dorka felszaladt a lépcsőn Ffolliottné-hoz, kinek szüksége van rá, hogy az ablak-hoz segítse. Szerette volna a fia elindulását látni.

Csak hamar a széles ablak előtt ül pár-nakkal körül véve.

— Oh, kiáltja hirtelen Dorka, állítsd meg őket! Bryán nem vitte el magával a szilvoriomus üvegét! Ott van az én asztalo-mom. Gyermek, szaladj! — kérlek siess! Ne engedd, hogy a pátkul menjen el.

Dorka szalad, Ffolliottné kopogtat az ablak üvegén, hogy a fia figyelmét magára vonja. Hasztalan fáradság! Bryán nem hallja sőt azt sem tudja, hogy az anyja az ablak-ban van.

A lova nyugtalanodik Bryán valamit mond a lovasszának, a hangtávoloságra van tőle, mert King Hall tánczoló kedvében van. Három vagy négy kutya ugat bosszuságuk jeléül hogy őket elég kegyetlenek hátra hagyni.

Epen midőn Bryán bevégezte a beszé-dét, s a lovassá a kocsi uton szaladt le, hogy az első kaput kinyissa, Dorka akkor lép ki a házból és Bryán olyan erőlyel rántja meg a zabolát, mi King Halt arra a meggyőződésre bírja, hogy néhány pillanatig csendesen kell állni, Bryán előre hajol s a szerelem és szem-rehányásnak oly mohó és fájdalmas tekinte-tével néz Dorkára, hogy az anyja rögtön tisz-tába van az érzelmeivel.

— Mit — kiáltja rémüléssel — Bryán — és Dorka!

Ffolliottné olyan felbátorítást képzelhet a leány felemelt arcában a milyen neki tet-szik; de a mennyire Dorka uralkodni képes magán, arca nem fejez ki bátorítást, azon-ban van sok a mit akarata ellen elarúl — midőn ártatlan szemei oly zavarodással talál-koznak az ifju lángról tekintetével, és azon élénk pir által mi hangjának és szavainak a hidegségével nincsen összhangzásban.

— Sir Bryán, itt az üvegje — asszo-nyom küldi.

Bryán hirtelen körül tekint senki sin-csen közelükben. Ekkor elkappa az üveget és vele a kezét.

— Az ég bocsásson meg magának és legyen irgalmas hozzám! kiáltja.

— Sir — kezdi a leány.

— Dorka, ha szeret, szóljon!

— Réá szegezi a szemét, egész szíve a

szemeiben van. De Dorka csak a fejét rázza, s a fájdalom kifejezésével arcán halgat.

Ekkor a King Halt türelme véget ér; patkóival kapálja a földet, tánczol és ugrál, s gazdájával elszárgul.

— Fiam, fiam! Én én e leány hatal-mába adtam magamat! — sohajtja Ffo-lliottné.

XVII.

— Oh, fiam, fiam! És én e leány ha-talmába adtam magamat! ismétli Ffolliottné, Ott ül az ablak mellett, gondolatait igyekezik összeszedni, és elhatározni azt, mi-előtt Dorka bemegy hozzá, hogy mit tegyen és mit mondjon.

Azért mert ez a fiatal leány tudja az ő bűnét, és segített azt eltakarni — feláldozza-e első szültöt fiát? Ezt az őrltséget elnézze-e csak azért mert fél? Lemonadjon-e arról a rég táplált édes álmáról, hogy idővel egy hozzá méltó menyasszonyt találjon a fia — csak azért mert fél, hogy Dorka is gyarló és azt fogja mondani:

— Adja nekem fiát cserébe a titkáért!

— És ha úgy történne, hogy Bryán nem gondol házasságra, az ő anyai szívének a családosa nem lesz-e tizezerszerte keserűbb? Vagy a becsületről mind a két fia az atyjuk könnyelmű felfogását öpölkötte?

Csak hamar Dorka lép be és Ffolliottné felugrik.

— Dorka!

— Vigyázzon! — kiáltja Dorka, előre rohanva, hogy az eleséstől megmentse.

— Dorka, van valami amit meg kell kérdezem tőled — mondja Ffolliottné és ilyekez a leányt eltaszítani magától.

— Mindent kérdezzen — de csak a dívánon fekve — válaszolja Dorka nyu-godtan.

— Dorka!

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 13.

— A kolozsvári főtér r. kath.

Templom körüli épületek kisajátító és a városi törvényhatóság képviselőiből alakult vegyes bizottság szombatán d. u. ülést tartott, melyen a mézsáros társulat ama kérését vette tárgyalás alá, hogy a mézsáros társulat házával szomszédos s lebontás alatt levő házának egyik fala ne bontassék le, hanem hagyassék meg a mézsáros társulat használatában. A bizottság elhatározta, hogy eme falrészt a mézsáros társulat használatában meghagyja évi 25 frt díj fizetés mellett. A használat addig tart, míg a mézsáros társulattal az egység az épületekre nézve létrejön, vagy a kisajátítás megtörténik. Ezzel kapcsolatban figyelmébe kívánjuk ajánlani az ez ügyben közvetlenül érdekelt tényezőknek hogy mert most már csak a mézsárosok két háza felett nincs még megállapodás — igyekezzenek vagy egység útján oldani meg a kérdést a mézsáros társulattal, vagy ha ez nem sikerül indítsa meg a hatóságot a kisajátítási eljárást, hogy mikor a leányiskola épülete lebontás alá kerül — ugyanakkor a mézsárosok házu is lebontathók legyenek, hogy ez uton valahára a templomter végleges rendezéséhez lehessen fogni.

— **Ugron Gábor** országgyűlési képviselő a tegnapi estéli gyorsvonattal Budapestre utazott, hogy részt vegyen a ma megnyitott országgyűlés tárgyalásain.

— **Drága hús.** Egész Magyarországon általános a panasz a mézsárosok önkénye ellen, melyet a közönséggel szemben éreztetnek. A hus drágítás rendesen Budapestről indul ki, a min aztán kapva kapnak a vidéki mézsárosok is. Ha egy pár forinttal drágul a marha, tíz pár forinttal drágítják nyomban a hus árát. Tény az, hogy a hus árak felcsigázása sehogy sem áll arányban a marhaárak emelkedésével. A budapesti lapok ismételt felszólítják a hatóságot, hogy állítson fel versenyt székelyeket és ne szolgáltatssa ki a közönséget a mézsárosok nyereszkeskedő zsebeléseinek. Aradon a hatóság már intézkedett is s azóta a mézsárosok nagyban mérséklék magukat. Nálunk is jó volna már tenni ez ügyben, mert a közönség érdeke valami egyebet is megkívánna a hatóság részéről — nemcsak nagyképi szószátyárkodást.

— **A kolozsvári fakeskedő részvénytársaság** Kövry László elnöke alatt a Hitelbank helyiségeiben tegnap délután tartotta meg első rendes közgyűlését. A közgyűlésre megjelent részvényesek összesen 646 részvényt képviseltek 306 szavazattal, s így a gyűlés határozatképes volt. Elnök a gyűlést megnyitván a jegyzőkönyv hitelesítésére és szavazatok beszédére Gajzágó Manó, Szűcs Géza és Eck Pál tagokat kérte fel. Ezután Polcz Albert vezérigazgató olvasta fel az igazgatóság évi jelentését, melyet a közgyűlés tudomásul vett. Gajzágó Manó felolvasta a felügyelő bizottság jelentését. Ennek meghallgatása után a közgyűlés a jelentéseket tudomásul vévén az igazgatóságnak a felmentvényt megadta; a naszdódi erdőüzletre vonatkozólag a társaság és az államérdeket között létesített szerződést, valamint a budapesti iparbankkal kötött társas szerződést elfogadta és jóváhagyta. Bemutatott a zárszámadás és vagyonmérleg, mely szerint a múlt évi üzleti nyereség 4411 forintot tesz ki. A közgyűlés a mérleget elfogadva elhatározta, hogy a kimutatott évi üzleti nyereséget a jövő évi számlára átvizsi. Dr. Groisz Gusztáv ig. tag előadta az alapszabály módosítására vonatkozó javaslatokat, melyeket a közgyűlés némi észrevételek mellett szintén elfogadott. Ennek kapcsán az elnök mint a közgyűlés határozatát kimondotta, hogy a társaság alapítókéje 150 ezer frtról 1 millió 200 ezer frtra feleltetik s az igazgatóság felhatalmaztatott, hogy 12 ezer darab 100 frtos névértéki részvényt bocsásson ki. Az igazgatóság és felügyelő bizottság lemondván — és illetőleg ez utóbbiak megbízatása lejárván megejtettek a választások, ennek folyamán megválasztottak igazgatósági tagok: Kövry László, Korbuly Bogdán, Dr. Groisz Gusztáv, Gróf Teleky Döme, Sigmond Dezső, Gáspár Zsigmond és Szokoly Gyula. Felügyelő bizottság tagjai lettek: Gajzágó Manó, Deák Albert, Kovács Gyula, Török Bertalan és Schvacz Ármin. Ezzel a közgyűlés véget ért. A közgyűlés után az újonnan választott igazgatóság tartotta meg alakuló gyűlését, melyen az igazgatóság elnökévé és vezérigazgatóvá: Sigmond Dezső orsz. képviselő, elnökhelyettesé: dr. Groisz Gusztáv, a takarékpénztár igazgatója, titkárrá: Polcz Albert kereskedő, jegyzővé: Petrány József, a kolozsvári kisegítő takarékpénztár titkára választott meg. A vállalat pénztárának kezelésével a kolozsvári kisegítő takarékpénztár bízott meg. Megemlítjük, hogy az újonnan kibocsátandó 1 millió 50 ezer frtnyi tőkék a bpesti magyar ipar és kereskedelem

bank vezetése alatt a kolozsvári Hitelbank és Zálog kölcsöntársulat, az Egyesült erdélyi takarékpénztár, a kolozsvári takarékpénztár és a kolozsvári kisegítő takarékpénztár vezérbereiből alakult syndikátus veszi át. A részvények négy évig nem kerülnek eladásra.

— **A kolozsvári egyetemi kör** matinéet rendezett tegnap d. e. a Mátyás szobor javára. A matinéen szép számú előkelő közönség vett részt, bár sajnálattal tapasztaltuk, hogy sokan azok közül, akik a szobor érdekében tenni vannak hivatva, távol maradtak ez érdekes műsorból össze állított ünnepélyről. A jelen levő közönségnek nem köznyári élvezetet nyújtott, Vincenzetti urnó gyönyörű zongora játéka, Serli Lajosné érzékeny énekelt dalai. Szépen játszott zongorán ifjú Dalmi Géza egyetemi hallgatója. Fried Farkas egyetemi hallgató monológja, Oberschal felolvasása szintén tetszetek. A matinének 12 órakor vége volt.

— **A szabó-legények sztrájkja** még mindig tart. Tegnap délelőtt a Buza-utczában Oláh kiskereskedőnél titkos ülést szándékoztak tartani, melyben további magatartásukat akarták megbeszélni. Az ülés nem lévén bejelentve, a rendőrség megjelent a helyszínen s a gyülekezőket feloszlatta. A sztrájkolók azon kijelentéssel távoztak, hogy azon esetben, ha a rendőrség nem engedi meg, hogy a városban gyülekezzenek, a „Hó-já”-ba vonulnak ki és ott tartják meg értekezését. Az idő azonban esővel fenyegett s így a hőjai kitáncolultak is elmaradt.

— **Kolozsvármegye köziz.** bizottsága ma d. e. tartá havi gyűlést meg gróf Bély Ákos főispán elnöke alatt, amelyen a választott biz. tagok közül jelen voltak: Barcsay Domokos, br. Bánffy Ernő, P. Horváth Kálmán, Szabó József. Gyarmathi Miklós többek közt előterjeszti az 1891. és 1892-én kavic szállítás, műtárgyak építésére és földmunkákra beadott ajánlatokat. Az I-5 csoportban levő műtárgyak kivételével mely műtárgyak felépítését Croce József vállalkozónak tízezer forinttal árbejelenéssel adott ki; a többi összes vállalkozóra új árlejtés megtartásával az alispán bízta meg. Árvaszéki elnök Hory Béla jelentése szerint márczius hóban bejött 1584 üggydarab a mely mind elintéztetett. Az árvaszékiarban van 217.118 frt 16 kr. Pénzügyigazgató Hegedűs Ferencz jelenti, hogy a múlt hóban befolyt egyenes adóban 14.564 frt 4 kr, dohányból 14.338 frt 65 kr, jogilletekből 7428 frt, italmérsi adóból 19.232 frt szeszadóból 14 ezer 801 frt. Ezek közül az italmérsi és szeszadónál van tetemesebb emelkedés. Tanfelügyelő Kozma Ferencz által előadottak közül megemlítendő, hogy a bizottság ismételt előterjesztést tesz egy segédtanfelügyelőség és újabb áll-iskolák szervezése iránt. Kir. ügyész dr. Biró János jelenti, hogy a letartóztatottak száma 160, a melyből 8 n. Tartósabb büntényekre vonatkozólag 11 feljelentés érkezett be, ezek közül 2 rablás és 9 gyújtás tárgyaz. Rabmunka keresemény befolyt 441 frt. 12 kr Deaky Albert h. tisztgyűlés több rendbeli megfellebbezett alispáni ügyet adott elő.

— **Az athletika majálisa** ügyében gyűlés volt a m. hét végén. A bizottság a club előkelő tagjai nagy részét megnyerte a majális pártfogására. A rendezés élén mint elnökök Gölner Béla és gr. Lázár István, mint alelnök pedig gr. Béli László, Barcsay Tamás, Széles Dénes, Fekete Béla állanak.

— **Indokolt név változtatás.** Nyuzó Sándor „Nyári”-ra Rindkopf „Rónára” változtatta a nevet belügyminiszteri engedéllyel. Ilyen neveket megváltoztatni csakugyan nagyon indokolt.

— **Pályázatok.** A kolozsvári egyetemi könyvtárnál 600 f. fizetés 120 fr lakpénzzel könyvtár tisztai állásra. Határidő 14 nap. Az O-radnai főszolgabíróházi hajdu állás 110 fizetés 40 fr ruha átalány mellett. Határidő máj 15. Altisztek elsőbbséggel bírnak.

— **Küldemények Franciaországba.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara, vett értesítés alapján, felhívja az érdekelteket termelőket és kereskedőket figyelmébe a francia kormány azon rendelkezésére, hogy a franciaországra való bevitelhez az illető áruk származási bizonyítványán az áru sulya nemcsak számmal, hanem betűkkel is kiirandó. Az e kelleket nélkülöző küldemények a francia hatóságok által vissza fognak utasítani.

— **Javítások a sétátéren.** A kolozsvári szepítő bizottság szombatán délután Albach Géza polgármester elnöke alatt tartott ülésén elhatározta, hogy a sétátéri kioszkot újonnan fedeti s a sétatákon lévő padokat befesteti. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a kioszk ez évre is Simon Ferencz czukrásznak adott ki bérbe.

— **A Széchenyi téri házecsoprt** bontása vége felé jár. Egy pár kemény meredezik még az égne s a nagy Szamos felőli oldalon két áruhelynek használt, viseltes vitaylló várja szegénykekre az emeletes házak s a vashid díszes kandeláberjei előtt a lebontással járó megváltás óráját. Mint halljuk a szepítő egylet tagjai körében már is szóba került, hogy a Széchenyi téren, a mint ez a ronda ház csoport onnan eltisztul, egy izléses kis park beépítését vegyék foganatba.

— **Az idő** ma, hétfőn virradólag kiderült. Tiszta az égboltozat s barátságosan mosolyog a nap. A levegő hűvösebb mint a megelőző napokon s ez reményt nyújt, hogy ez alkalommal a napugár talán több napig fog tartani s a sok zimankos esős napot felváltja talán néhány derült nap, melyen a mezzei munkák is folyamatosan tehetők lesznek.

— **Miniszteri biztosi erettség vizsgákon.** A közoktatási miniszter erettség vizsgálatokhoz biztosiok következtek küldte ki. A kolozsvári unitárius főgym-

náziumhoz dr. Findly Henrik kolozsvári egyet. tanárt; a kolozsvári ev. ref. főiskolához dr. Beöthy Zsolt bpesti egyet. tanárt; a marosvásárhelyi és szászvárosi ev. ref. főiskolához György Endre orsz. képviselőt; a n.-enyedi ev. ref. főiskolához dr. Felméri Lajos kolozsvári egyet. tanárt; a nagy-szebeni állami főgymnasiumhoz és áll. főreáliskolához Klein Gyula műegyet. tanárt, a segessvári, medgyesi, brassói szász gymnasiumokhoz Elischer József nzszebeni tankerületi főigazgatót, a beszercei szász gymnasiumhoz dr. Pulszky Ágost bpesti egyet. tanárt, a brassói oláh gymnasiumhoz dr. Abt Antal kolozsvári egyet. tanárt, a balázsfalvi gör. kath. főgymnasiumhoz Veress Ignác nzszebeni főgymnasiumi igazgatót, a csíksomlyói r. kath. főgymnasiumhoz dr. Szamosi János kolozsvári egyetemi tanárt nevezte ki.

— **Pályázatok.** A dévai törvényszéknél 500 f. fizetés 100 f. lakbérrel írtnoki állás. Határidő: 4 hét. A marosújvári főbírányál pénztári állás 150 frt. fizetés mellett járandóságokkal. Katona altisztek előnyvel bírnak. Határidő május 5. A brassói pénzügyigazgatóság kerületében a fogarasi adóhivatalnál díjtalan gyakornoki állás. Határidő 14 nap. A sepsi-györgyvári járásnál telekkönyv átalakító díjnoki állás 1 f. 50 napidíjjal. Határidő négy hét. A deési pénzügyigazgatóságnál 270 frt. fizetés mellett illetvényekkel segédhivatali szolgáló állás. Határidő jun. 10. Altisztek előnyvel bírnak. A kolozsvári Károlina Korháznál kapusi állás 300 f. fizetés mellett illetvényekkel. Hat. idő 6 hét altisztek előnyvel bírnak. A beszercei k. ügyész-ségnél altgyérsi állás. Határidő két hét.

— **Kinevezések.** Az igazságügy miniszter tanácsjegyzőit a kolozsvári ki. ítélő táblához Bokor Károly maros ilyei kir. albirót, a marosvásárhelyi kir. ítélő táblához pedig Budaí Gábor medgyesi és dr. Ilyés Lőrincz brassói albirakat nevezte ki.

— **Tudomásul.** Értesítetik Kolozsvár szab. kir. város közönsége, hogy a m. kir. közoktatási kincstár és nevezett város közönsége által Kolozsvárt létesített vízvezetékbe a magán telekre kívánt vízbevezetés engedélyének megadása iránt az iránt az illető háztulajdonosok által kálított kérvények az arra vona közö szabályrendelet 2 §-sa értelmében az ezen vízvezetékkel kezelő bizottsághoz nyújtandók be, melynek irodája a m. kir. tudomány egyetem beltorda utcazi központi épületében e. helyezett egyetemi gondnoki hivatalban van.

— **Videki színészet.** Zajonghy Elemér Szamosújvárt, hol az utóbbi években nagyon megesőkent a színpártolás, — mint levelezőnk írja — újból meghódította a színtügynek a közönséget, igaz, hogy nemcsak a legújabb operetteket adja szabatosan, hanem az operákat is kultiválja, így szombatán ápril 11-én Traviata adatot Pósfay Ellával a czims-erapen, Alfredet az igazgató énekelte nagy hatással. Ezen előadásról Deésről is sokan átjöttek Szamosújvárra.

— **Majális.** A kolozsvári egyetem gyógyszerésztan hallgatói az idén is rendeznek majális, még pedig a jövő hó 21-én. A rendező bizottság már megalakult, s nagy buzgalommal készíti elő e jóhírűvő majális sikerét.

— **Öngyilkos pincér leány.** Elvérelhetlennek, találta életét Jásminsky Jolán óvizi születést (Szepesm.) hajadon ki Balázsfalván Krisztian Vilmos vendéglőjében mint pincérnő volt alkalmazva és egy finzsa oleander levél lével megmérgezte magát.

— **A siketnemák intézetének** szelvényes gyűjtés gyanánt a nádudvari főszolgabírói hivatal 11 frt 52 kr, Orosz Sándor Balmazújváros, járási főszolgabíró Dehreczenből 2 frt 40 kr, Kovács Sándor moéri főszolgabíró 25 frt 78 kr adományt küldött. Az intézet felügyelő bizottsága a nemesszüti adakozóknak halás köszönetét nyilvánítja.

— **Ifj Kossuth Lajos találkozás egy iskolatársával.** A párisi Figaro egyik munkatársa, Adrien Marx, leírja lapjában, hogy miképen találkozott minap nápolyban, ifjú Kossuth Lajossal, aki neki iskolatársa volt. Mikor épen elakart utazni Nápolyból s kihajtatott a pályaházhoz, kocsisa figyelmeltette egy nevezetes férfiúra. Az olasz államvasutak aligazgatójára, ifj. Kossuth Lajos volt ez a férfiú. „Hogy-hogy kiáltott föl Marx, ez volna a nagy magyar agitátor fia; De hisz ő nekem tanulótláram volt!” — erre be mutatta magát Kossuthnak. Az ismerkedés nehezen ment; Marx maga is alig ismerte fel a férfias, sok akaratú, erős kifejezést arczban az egykori tejképű, félénk fiút. Mikor azonban feljuttatták a Barbes-intézetbeli emlékeiket — itt voltak ugyan iskolatársak a beszélgetés melegebb lett. A vonat indulásakor Kossuth maga vezette egykori iskolatársát a legkényelmesebb kocsisakaszba, hol meleg kézzorítással váltak el.

— **A szurony.** A katonai brutalitás nap egy vérlázító esetét jelentik lapunknak Székeshérvárról. Ismét az oldalfegyver, a szurony ontott ártatlan polgár vért. Fokozza az eset brutalitását az a körülmény, hogy 8 részeg hatona használta e fegyvert egy öreg tehetetlen aszonynyal szemben. Az esetet következőleg írja meg levelezőnk: Tegnap egy ügyefogyott, öreg paprikát áruló asszony tett jelentést a rendőrségnek, hogy kedden nyolcz részeg katona körülfogta a palotai-utczában, s miden ok nélkül belekötöttek. A szegény öreg váltig igyekezett megszabadulni a dúhaj támadóktól, de azok közbeszorították, s mikor rimázkodott, hogy bossásk szabadon, kirántották oldalfegyverüket, s a félelemben majd halálra vált asszonyt összeszurkálták, aztán a vérben fekvő áldozatukat ott hagyták ájultan a kövezeten. A sulyosan sérült asz-

zony panasz folytán a rendőrség a véres esetet tudomására hozta az illetékes katonai parancsnokságnak mely a vizsgálatot ez ügyben — mint halljuk — meg is fogja indítani. Ideje is volna már vaskezekkel megfektetni a dúh-j katonákat.

— **A királyhimmusz.** Az orsz. magyar dalregyesület igazgató választmánya a jövő 1892. évi augusztus havában Budapestent tartandó országos dal- és negyedszázados jubileumi ünnepély alkalmával bemutatandó „Magyar király-himmusz zenéjére nyilvános pályázatot hirdet. Megzenésítésre Jókai Mór alábbi szövegkölteménye szolgál, melyet az egyesület igazgató választmányának fölkérésére megírni s annak rendezésére bocsátani sziveskedett:

Isten tartsd meg országunk királyát.
Fény borítsa szentelt koronáját;
Trónját boldog nemzet támogassa,
Honszerelmünk emelje magasra.

Nemzetek atyja! Im hozzád kiált
A népek ajka: tartsd meg a királyt!

A királynak adj áldást hatalmat,
Boldog békét, harczban diadalmat;
Áldott hírt szikla, róma, tenger,
Merre nap jár büszkén visszazengje.

Nemzetek atyja! Im hozzád kiált
A népek ajka: tartsd meg a királyt!

A király a jog a szabadság vértje;
Minden honfi éljen haljon érte!
Karja, lelke győzzön a vizsályn
Dicső neve késő korra szálljon.

Nemzetek atyja! Im hozzád kiált,
A népek ajka: tartsd meg a királyt!

— **Minisztergyűlések.** Sztambul bolgár miniszterelnök kijelenté Szeics szófiai szerb ügyvivőnek, hogy a kormánybiztos adatoknak van birtokában, melyek kétségtelenül igazolják, hogy Belevse gyilkosai a tett után Szerbiába menekültek. Sajnákozásának adott kifejezést, hogy a szerb kormány oly közönyösen viselte magát ez eseménnyel szemben, s hogy a gyilkosokat a kik nem bírtak kifogástalan utlevelekkel, oly könnyedén átbocsátották Piroban, s hogy szabadon engedte őket utazni az ország másik határáig. Szeics közölte kormányával Sztambulov nyilatkozatát.

— **Hidak hadászati uton.** A kereskedelemügyi miniszter az adóhely-bükszádi hadászati fontosságú törvényhatósági uton nyolcz új hid építését rendelte el, melyre Háromszékmegye közigazgatási bizottsága már a sz-rzódéseket megkötötte. Ezzel egyidejűleg megjegyezzük, hogy a törvényhatóságok a hadászati utak és pontok javítására erőlyesen utasítatnak.

— **A rákbetegség gyógyítása.** Adamkievics krakói tanár, mint egy távirat tudatja, hivatalosan jelentette a bécsi tudományos akadémiának, hogy gyógyszer talált a rákbetegesek ellen és új szerével „már hák-rákbeget meggyógyított. Adamkievics jelentésében azt mondja hogy a rákszerű dagana-tokból sajátos mérég válik ki, a mely aztán az egész szervezetet beteggé teszi és elpusztítja. Gyógyszere éppen ennek a mérégnek a hatását rontja el.

Szerkesztői üzenet.

Sz. L. J. urnőnek Kolozsvárt.

A közleményt köszönettel vettük. Kapcsolatban az ünnepélyvel nem adhatjuk ki, hanem alkalom adtán fel fogjuk használni.

MŰVÉSZET.

Színház.

Szombaton este „Heilbronni Katicza” került színp. „Heilbronni Katicza”-t Kleist Henrik írta több mint 100 évvel ezelőtt és dacára, hogy az akkori kor izlése, az akkori költészet romantikus jellege és sentimentális hiábavalósága vonul keresztül a darab minden részletén — a német ma is lelkesedéssel taposol neki, de minket, kik a francia iskola realismussának már meghódoltunk — egészen hidegen hagy.

A darab, — tüneményes, látványos szereimi tősténét, melyben a csudás elem is közre játszik és a mythikus lovagkor regényes hajlamainak hatása alatt áll, — nem is igen hagyhat mélyebb benyomást a felnőttek lelkében, bár egyes részletek ma is a poésis ellenállhatlan hatalmával ragadnak meg.

Nálunk először került színp. szombaton zsufolt ház előtt, a K. Gerő Lina asszony jutalomjátékául. A közönség a jutalmazott művésznő első megjelenése alkalmával hosszas tapssal és számtalan virággal tüntette ki. K. Gerő Lina asszony a szímszerep sentimentális és szinte elképzelhetetlen szerelmű Katiczával szép sikerrel játszta, a miért gyakori kihívásban részesült. Mellette E. Kovács Gyula tünt ki és osztogott az est sikerében. A többi szereplőkön a készületlenség kisebb és nagyobb hibái mutatkoztak sőt az utolsó felvonás szavaiba néha ketten is belekaptak, — mintha nem lettek volna bizonyosak a felől, hogy a nagy Kleist valyon kinek adta azon bizonyos mondókát a szájába.

*

Vasárnap este szintén zsufolt házat csi-

nált Szathmári jutalomjátéka, mely alkalommal a Pénz! Pénz!!! Pénz!!! ezimű felette gyöngye bohózatot adtak elő. Az gyöngye viccekkel s egyéb képtelenségekkel telt bohózat jobbra a karzat magasabb állású közönségét mulattatta, míg egyebütt semmi hatást sem tett. A darabban különben nemzetközi tánc is volt, a mikor Faludi csinos bukfenczei keltettek hangos derűtséget.

A népdal kvártett a közönségnek tetszett, megtapsolta s megújratá. A Vikol Simon hangulatos „Csuhaj” csárdását a zenekar szépen játszta s kétszer is megújraták és megéltézték. Szathmáry koszorut egy dobost és egy szallagg átkötött nyaku hatalmas nagy borus palackot kapott. (Honnysoit qui maly pense.)

Közönség köréből.

Baróth 1891. április 8.

F. év április 2-áról keltezve, egy tudósítás jelent meg becses lapja f. évi 76-ik számában az „Erdővidéki népbank” közgyűléséről, melynek a gyűlés folyamát illető részét nem méltatom válszra, csupán a verifikációra nézve, valamint a közöl jelentésre nézve, tartozom a n. érdemű közönségnek tájékoztatással szolgálni. A jelentés valódiságára nézve pedig álljon itt a közgyűlés jegyzőkönyvének ide vonatkozó része. „2.) Elnök felhívja a felügyelő bizottság elnökét jelentése megtételére. Vincze István felügyelő biz. elnök megteszi jelentését. Miután a jelentés a felügyelő bizottság f. év márcz. 16-án tartott gyűlésének jegyzőkönyvi határozatától teljesen eltér, — melyben a felügyelő bizottság vizsgálat alá veszi a népbank 1-90 évről összeállított forgalmi kimutatását és mérlegét, azok egyes adatait az üzlet könyveivel összehasonlítva az üzleti könyvekkel teljesen összhangzóknak, találta, a jelenlevő felügyelő biz. tagok csodálkozással és megütközéssel hallgatják az elnök jelentését és egyhangulag kifejezést adnak azon nézetüknek, miszerint az nem a f. biz. nézetét tolmácsolja s tiltakoznak egyhangulag az elnök ilyen önkényes eljárása ellen s határozottan kinyilatkoztatják, hogy azt magokérvá nem teszik, annál is inkább, mivel abból, a szegényebb néposztályra megbecsülhetetlen intézet iránti rossz indulat és ellenszenv tünik ki. Kinyilvánítja a felügyelő biz. többi tagja, hogy — miután a jelentés a felvett felügyelő biz. jegyzőkönyvvel ellentézik — az elnöknek ezen hivatalos hatalommal való visszaélését elítéli és rosszálja, mert a beperelt kötvények azért, mert per alatt vannak, még nem veszendők; azok a jogtalanos jelentése szerint is biztosítva vannak és e mellett az igazgatóság is felelősséget vállal, tehát ez nem veszelgészeti az intézet fennállását. Elnök felteszi a kérdést, hogy az igazgatósági jelentést a f. biz. jelentésével szemben elfogadja-e a közgyűlés és a szokásos felmentvényt megadja-e?

A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhangulag elfogadja és a felügyelő biz. elnökének jelentését — miután az a bizottság által felvett jegyzőkönyvvel ellentézik — mellőzi és tárgyalásába nem bocsátkozik. — Tárgyalás alá veszi az igazgatóság által ajánlott pontokat és a felügyelő bizottságnak, mind az igazgatóságnak, az 1890 évről a felmentvényt megadja stb.”

Az idézett jegyzőkönyvi kivonatot bárki megtekintheti a K.-vásárhelyi kir. törvényszék irattárában, vagy az „Erdővidéki Népbank” helyiségében.

CZIRMAJ LAJOS.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Interpelláció.

Budapest, apr. 13.

A képviselőház mai napp tartott ülésén Ugron Gábor orsz. képviselő sürgős interpellációt terjeszt be az iránt: vajjon igaz-e, hogy a honvédmíniszter felszólította a honvédezeredéseket a közös hadseregbe való átlépésre? Ha igaz, mivel tudja indokolni a miniszter a honvédseregbe nézve ezt a sérelmes eljárást.

* E rovat alatti közleményekért a felelősség beküldőt illeti.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYAR MIHÁLY.

NYILTÉR.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Alírott bátorodik tisztelttel a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy a Főtéren 3-ik szám alatt volt

férfi és női fodrász termét áthelyezte a Főtéren 18. számú (eddig volt Kottai-féle férfiszabó üzlet) helyiségébe.

Kiváló tisztelttel

SCHMIDTMEYER LAJOS,

férfi és női fodrász.

374. (1-1)

Sz. 5913—1891.
tanácsai szám.

378. (1—1)

Árlejtés martfal építésre.

Megépítendő Kolozsavartt a Szamos hídfő-utcai martja.
A költségcsalítás szerinti munkabér: 11652 frt 17 kr.
A munka 1891. évi október hó 1-ig bevégezendő.
A zárt írásbeli ajánlatok 1891. évi május hó 1-ig a városi tanácshoz 5°/₈-os bántpénzzel adandók be.
Az ajánlatok elfogadása fölött a tanács határoz.
A munkabér az elfogadott munka átvétele után azonnal fizetetik, a biztosíték kivételével.
A részletes árlejtési és szerződési feltételek a tanács kiadó hivatalában megtekinthetők.
Kolozsavartt sz. kir. város tanácsának 1891. évi ápril hó 10-ik napján tartott üléséből.

ALBACH GÉZA,
kir. tanácsos, polgármester.Sz. 921—1891.
közig.

381. (1—8)

Hirdetmény.

Szab. kir. Erzsébetváros tanácsa részéről ezennel közhírre tétetik, hogy a városi közönség tulajdonát képező 3 kövü lisztelő gézmalem részbeni kezelésére nézve ajánlatok

folyó évi ápril hó 25-éig

szab. kir. Erzsébetváros közönségéhez czimezve, annál is inkább benyújtandók, mivel a később érkező ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

A szerződési pontozatok a hivatalos órák alatt a főjegyzői irodában bárki által megtekinthetők.

Szab. kir. Erzsébetváros tanácsától, 1891. évi ápril hó 9-én.

Jakabffy József,
h. polgármester.Lengyel Árpád,
jegyző.**Eladó fűszer-üzlet.**

Egy jó forgalmu helyen levő

fűszer-üzlet

teljes berendezéssel együtt azonnal eladó.

Dohány-, bor- és sörárulással.

Ugyanott lakás is kapható, nagy kerttel és tekepályával, a mi az üzlethez tartozik.

Hol? megtudhatni a kiadó-hivatalban.

380. (1—1)

Sz. 1286—1891.
köz.

373. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsavartt kir. törvényszék telekkönyvi hatósága közhírre teszi, hogy Mátyás János végrehajtónak Klósz Mihály mészáros végrehajtást szenvedő elleni 257 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a kolozsavartt kir. törvényszék (a Kolozsavartt városi kir. járásbíró) területén levő, Kolozsavartt szabad kir. városban és határában fekvő, a fenti végrehajtást szenvedő tulajdonánál felvett kolozsavartt 5750. sz. tjkvbeni A 1. rsz. 3274/2. hely. sz. birtokra 83 frt becsárban; az 5373. sz. tjkvbeni A 1. rsz. 5751. hely. sz. birtokra 69 frt becsárban; a 2. rsz. 5752. hely. sz. birtokra 77 frt becsárban; a 3. rsz. 5749. hely. sz. birtokra 58 forint becsárban; az 5. rsz. 5750. hely. sz. birtokra 30 frt becsárban; a 6—7.

rsz. 5772, 5773. hely. sz. birtokra 95 frt becsárban; végül átjegyzés folytán a Dáncs György s neje Tyorán Anna tulajdonánál felvett kolozsavartt 5898. sz. tjkvbeni A 1. rsz. 5439. hely. sz. birtokra 98 frt becsárban, mint ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi május hó 11-ik napján délelőtt 10 órakor ezen kir. törvényszék 14-ik számú szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10°/₈-át bántpénz gyanánt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

A kolozsavartt kir. törvényszék, telekkönyvi hatósága, 1891. évi február hó 23-án.

SUTORISZ ALBERT,
kir. törvényszéki bíró.**ELADÓ HÁZAS-TELEK.**

Egy építésre igen alkalmas
5500 □ m. nagyságu telek
egészben vagy parcellákban
eladó.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.

366. (3—5)

Legjobbnek bizonyult
PASCHKA-féle**acél zajtalan Redőny,**
mely vassinben szalad igen könnyen;
különösen**Bolt és Raktárakra.**

Megtekinthető:

Plebánia-épületben, a Főtéren,

Erdélynek képviselője:

SEEMANN J. lakatos és fuvó
készítőnél

367. (2—2)

ERDELY GYÓGYKINCSE!!!**K.-IMPÉR-RÉPÁTI**rendkívül szénsavdús és legtisztább
égyenes gyógy-savanyuvíz**AZ ÉGVÉNYES SAVANYUVIZEK GYÖNGYE!**

Lényeges alkotórészek			
natrum bicarbonát	4.3241	gr.	1 liter vízben
litium	0.0261	"	"
borsavas natrum	0.1124	"	"
összes szénsav 2007 kc	3.9449	"	"
nem illó alkatrészek	4.2825	"	"

Savainak szelid hatásánál fogva, az étrend szabályozása nélkül is, bárki által folyton érvényes.

Rendkívül dús szénsavtartalmánál fogva — igen kellemes és tartós íze, valamint a nyelvre ható éles csipőssége folytán — a legkedvesebb üdítő ital.

Megbecsülhetetlen gyógyhatása
a légzőszervek betegségei, vese- és gyomor-
bajokban, a húgyszervek összes bántal-
mainál stb.

Páratlan oldószer!**Legkiválóbb diuretica!**

Legégszerűsebb és legkellemesebb borvíz a savanyuvizek pozsgója!

A „répáti” savanyuvíz, ezen termő szentes és tiszta — a maga nemében bizonyára ritka — ásványvíz kincs, minden ésszerű lóvának egy is mint gyógyital, a belsőszervek összes bántalmait ellen lelkismerettel a legmelegebben ajánlható.

Csupán egyszeri kísérlet elegendő a fenti leírtetés becsületszerű belgázolására!

A „répáti” savanyuvíz mindig friss és teljesen mintaszerű töltésben kapható KULOZS-
VÁRTT: Id. J. B. MISSELBACHER ur kereskedésében és minden bevezetesebb vendéglőben;
továbbá megrendelhető saját szétküldési raktárában BRASSÓBAN.

Tisztelettel

86 (18—50)

a „répáti” gyógyforrás kezelője: **György József.**

Egész friss
vetemény-, virág- és gazdasági magvak;

továbbá

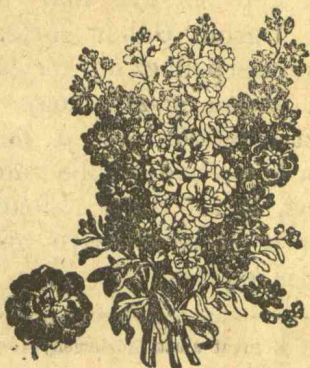
gazdasági gépek

legjobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

TAUFER FERENCZ UTÓDA

mag- és gépkereskedésében, Kolozsavartt, belközép-utca 6. szám.

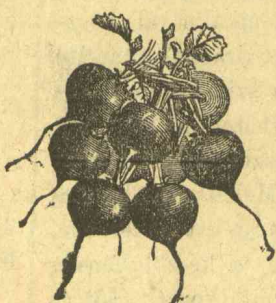
Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

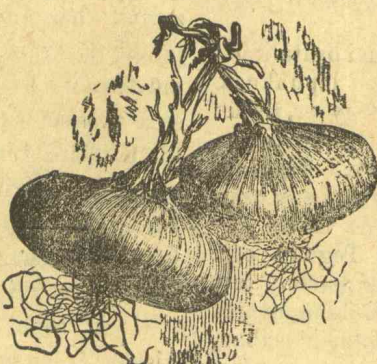
Nyári viola.

Korelábé.

Hónapos retek.

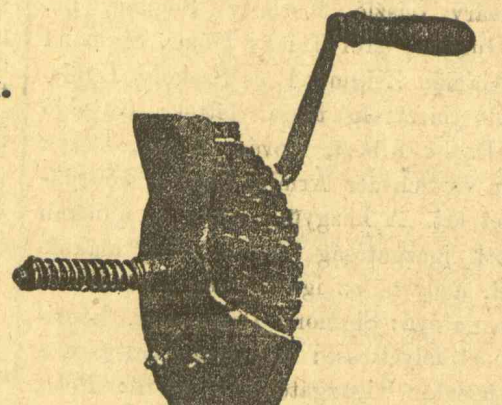
Hagyma.

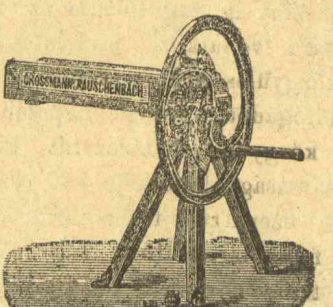
Portulacsa.

Cassár viola.

Törökbuza fejtő, 1 db. 2 frt 20 kr.

(Szecskavágó.)